

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
**PSICOFARMACOLOGIA I
DROGODEPENDÈNCIES**

Coordinació: BOIX TORRAS, JACINT

Any acadèmic 2018-19

Informació general de l'assignatura

Denominació	PSICOFARMACOLOGIA I DROGODEPENDÈNCIES			
Codi	102829			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Grau en Psicologia (2009)	4	OPTATIVA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA	TEORIA	
	Nombre de crèdits	1.8	4.2	
	Nombre de grups	1	1	
Coordinació	BOIX TORRAS, JACINT			
Departament/s	MEDICINA			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
BOIX TORRAS, JACINT	jacint.boix@mex.udl.cat	2	
RIBAS FORTUNY, JUDIT	judit.ribas@mex.udl.cat	1	
SERRANO DE LA CRUZ MELERO, VANESSA	vserrano@gss.scs.es	3	

Objectius acadèmics de l'assignatura

1. Adquirir les nocions bàsiques de farmacologia per entendre els criteris que condicionen la prescripció mèdica dels psicofàrmacs.
2. Saber situar-se professionalment en el context de les teràpies medicamentoses de les malalties mentals.
3. Dominar un llenguatge i marc conceptual bàsic que permeti la interpretació del prospecte d'un medicament psicotròpic.
4. Dominar un llenguatge i marc conceptual bàsic que permeti el diàleg amb el metge prescriptor de psicofàrmacs.
5. Identificar reaccions adverses als psicofàrmacs.
6. Adquirir les nocions bàsiques per entendre les bases biològiques dels fenòmens de dependència farmacològica.
7. Entendre el model bio-psicosocial com a bàsic per comprendre tant l'origen com la resposta al fenomen de les drogodependències.
8. Obtenir uns bons nivells d'informació sobre les drogodependències, a nivell d'antecedents històrics, culturals, socials i personals.
9. Conèixer els diferents programes d'intervenció preventiva en l'àmbit local/nacional i saber elaborar un pla d'intervenció.
10. Saber actuar professionalment davant d'una situació d'addicció. Diferenciar i interpretar el consum de drogues en un context global i local.
11. Dissenyar plans locals d'intervenció socioeducativa en problemes de drogues.
12. Aprendre a treballar en equips multidisciplinaris.
13. Expressar-se correctament de manera oral i escrita. Utilitzar les tecnologies de la informació i comunicació (TIC) dintre de l'àmbit d'estudi d'aquesta matèria.

Competències

1. Desenvolupar les capacitats d'anàlisi i crítica de la informació.
2. Conèixer el llenguatge i els conceptes propis de la Farmacologia.
3. Conèixer e identificar els grups de fàrmacs psicotròpics i el seu ús com a medicaments, tòxics i drogues d'addicció.
4. Raonar els aspectes farmacocinètics i farmacodinàmics que condicionen l'ús dels psicofàrmacs.
5. Conèixer els aspectes pedagògics, sociològics i antropològics de les drogodependències.
6. Planificar programes, projectes i activitats socioeducatives en el context de les drogodependències.
7. Utilitzar procediments i tècniques psicopedagògiques per a la intervenció, mediació i anàlisi de la realitat personal, familiar, comunitària i institucional en aquest context.

Continguts fonamentals de l'assignatura

Bloc 1: Generalitats en Farmacologia

- Tema 1. Farmacologia, Farmacologia clínica i el món del medicament.
- Tema 2. Farmacocinètica descriptiva i quantitativa.
- Tema 3. Farmacodinàmica i interaccions medicamentoses.

Bloc 2: Psicofarmacologia

- Tema 4. Farmacologia agonista monoaminèrgica.
- Tema 5. Farmacologia antagonista monoaminèrgica.
- Tema 6. Farmacologia colinèrgica.
- Tema 7. Farmacologia dels neurotransmissors excitatoris i inhibitoris.
- Tema 8. Farmacologia dels opiacis i cannabinoides.
- Tema 9. Medicaments psicotròpics: Ús clínic dels fàrmacs ansiolítics, antidepressius i antipsicòtics. Plantejament d'una activitat (casos, vídeo, article).

Bloc 3: Drogodependències

- Tema 10. Drogodependències: Conceptes, definicions, classificacions.
- Tema 11. Alcohol, tabac i cannabinoides.
- Tema 12. Drogues de síntesi química. Cocaïna. Opiacis.
- Tema 13. La personalitat del toxicòman. Models psicològics. El procés d'addicció. La cultura de les drogues en els joves, la família i la societat. Plantejament d'una activitat (casos, vídeo, article).
- Tema 14. El paper del psicòleg en la prevenció, el tractament i la rehabilitació de la malaltia mental.

Eixos metodològics de l'assignatura

1. Lliçons magistrals i conferències.
2. Seminaris de discussió basats en el treball autònom, l'anàlisi i la reflexió sobre fitxes docents.
3. Tractament de la informació (lectura, localització, selecció, etc.).
4. Treballs individuals.
5. Treballs en equip i cooperatiu.
6. Exposició de treballs, comunicació oral i audiovisual.
7. Visites a centres.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

TÍTOL	Hores
Bloc 1: Generalitats en Farmacologia	17
Tema 1. Farmacologia, Farmacologia clínica i el món del medicament.	5
Tema 2. Farmacocinètica descriptiva i quantitativa.	6
Tema 3. Farmacodinàmica i interaccions medicamentoses.	6
Exercici d'avaluació temes 2 i 3	1

Bloc 2: Psicofarmacologia	25
Tema 4. Farmacologia agonista monoaminèrgica.	5
Tema 5. Farmacologia antagonista monoaminèrgica.	3
Tema 6. Farmacologia colinèrgica.	2
Tema 7. Farmacologia dels neurotransmissors excitatoris i inhibitoris.	4
Tema 8. Farmacologia dels neurotransmissors opiàcis i cannabinoides.	4
Tema 9. Medicaments psicotròpics. Us clínic dels fàrmacs...	3
<< Plantejament d'una activitat (casos, vídeo, article).	4
Bloc 3: Drogodependències	15
Tema 10. Drogodependències: Conceptes, definicions...	1
Tema 11. Alcohol, tabac i cannabinoides.	2
Tema 12. Drogues de síntesi química. Cocaïna. Opiàcis.	2
Tema 13. La personalitat del toxicòman...	4
<< Plantejament d'una activitat (casos, vídeo, article).	4
Tema 14. El paper del psicòleg...	2
Avaluació temes 4 a 14	2

Sistema d'avaluació

1. S'efectuarà un primer examen sobre part de les Generalitats (temes 2-3) que pel seu enfoc anomenem exercici de resolució de problemes (14 preguntes). Generarà el 28% de la qualificació final de l'assignatura i, per tant, no és recuperable.
2. S'avaluaran les activitats pràctiques en funció de l'actitud, aquesta avaluació generarà el 22% de la qualificació final de l'assignatura, per tant tampoc és recuperable.
3. S'efectuarà un examen (40 preguntes) de teoria (temes 1 i del 4 al 14). Generarà el 50% de la qualificació final de l'assignatura, per tant serà recuperable.
4. L'aprovat final de l'assignatura se situa en el 5, és a dir el 50%, sumant els tres exàmens efectuats. No hi ha nota mínima en cap dels 3 exàmens que sigui incompatible amb aprovar l'assignatura.
5. En tots els exàmens, si les respostes en blanc superen el 50% de totes les del examen implicarà que l'examen és nul, és a dir la qualificació de NP (No Presentat).
6. Els exàmens seran objectius i de tipus test. Cada pregunta presentarà 4 opcions de les quals només una és correcta. La resposta en blanc suma 0 punts. La resposta errada resta un $\frac{1}{4}$ del valor assignat a la pregunta.
7. A la qualificació final s'hi sumarà un coeficient corrector, el càlcul del qual s'explicarà el primer dia del curs. Aquest coeficient s'aplicarà només als alumnes que superin una qualificació de 6 (60%) a l'examen teòric. A criteri dels professors el coeficient es pot modificar o deixar d'aplicar quan es generin resultats aberrants.

Bibliografia i recursos d'informació

Llibres:

- Farmacología. Rang, H.P. et al. (8ª edición), Elsevier España S.A., 2016
- Farmacología humana. Florez J. et al. (6ª ed.), Elsevier Masson, 2013

Revistes:

- Annual Review of Pharmacology and Toxicology (<http://arjournals.annualreviews.org/loi/pharmtox>)
- Trends in Pharmacological Sciences (TIPS), Cell press
(<http://www.cell.com/trends/pharmacological-sciences/home>)

Internet (Organismes oficials):

- Agencia Española del Medicamento, Ministerio de Sanidad
(<https://www.aemps.gob.es/>)
- Agència Europea del Medicament
(<http://www.ema.europa.eu/ema/>)
- U.S. Food and Drug Administration
(<http://www.fda.gov/default.htm>)

Internet (Altres):

- Fundació Institut Català de Farmacologia
(<http://www.icf.uab.es/>)
- Medline plus
(<http://medlineplus.gov/spanish/>)
- Rx List, the internet drug index
(<http://www.rxlist.com/>)
- Vademecum online
(<http://www.vademecum.es/>)